

**БЕСІДА НА ТЕМУ:
«ВСЕСВІТНІЙ ДЕНЬ ОХОРОНИ НАВКОЛИШНЬОГО
СЕРЕДОВИЩА»**

Учитель математики та
інформатики

Носова Н.В.

Тема: Всесвітній день охорони навколишнього середовища.

Мета: формувати почуття відповідальності за своє життя, життя рідних, близьких людей та майбутні покоління, почуття небайдужості, спонукати учнів до раціонального використання та збереження природних ресурсів, виховувати екологічну культуру та гуманне ставлення до природи.

Завдання:

Показати небезпечність безвідповідальних дій людства в ході розвитку цивілізації;
Привернути увагу учнів до причин та наслідків надмірного використання природних ресурсів; виявити шляхи покращення, відновлення та збереження навколишнього середовища.

Форма проведення: фронтальна бесіда.

Обладнання: комп'ютер, мультимедійний проектор, роздатковий матеріал – тематичний буклет.

Хід бесіди.

Землю можна порівняти з тропічним островом, що пливе на хвилях неозорого океану, наче справжній рай. Квітучим садом серед пустки міг би описати землю космічний мандрівник, проте це ще не все. На острові є розумна істота. Мова піде про біологічний вид, вінець творіння і самопроголошеного царя природи про *homo sapiens* – людину розумну?!

Давайте на деякий час забудемо про свою приналежність до людства і розглянемо його з висоти космічного польоту оком стороннього спостерігача. Вищеописаний тропічний острів Земля дуже схожий на острів Пасхи в Тихому океані (біля берегів Чилі), історію якого ми зможемо зараз переглянути у відеосюжеті.

[відеофрагмент №1]

Напевно людство зробило певні висновки, оскільки щороку 5 червня відзначається Всесвітній день охорони навколишнього середовища.

Всесвітній день охорони навколишнього середовища був заснований Генеральною асамблеєю ООН в 1972 році й з тих пір відзначається всім світовим співтовариством щорічно. Приводом до проведення цієї всесвітньої акції послужило звернення, що надійшло 11 травня 1971 року генеральному секретареві ООН. Звернення підписали 2200 діячів науки й культури з 23 країн світу. Вони попереджали людство про безпрецедентну небезпеку, що загрожує йому у зв'язку із забрудненням навколишнього середовища.

«Або ми покінчимо із забрудненням, або воно покінчить із нами» — так було поставлене питання в цьому зверненні

В 1972 році в Стокгольмі відбулася Всесвітня конференція по захисту навколишнього середовища, на якій були присутні повноважні представники 113 держав. Учасники конференції ухвалили рішення щодо щорічного проведення Всесвітнього дня охорони навколишнього середовища 5 червня.

Всесвітній день охорони навколишнього середовища є одним з основних способів привернути увагу світової громадськості до проблем навколишнього середовища, а також стимулювати політичний інтерес і відповідні дії.

Святкування цього Дня розраховане на те, щоб привнести людський фактор у питання охорони навколишнього середовища; дати народам світу можливість активно сприяти стійкому й справедливому розвитку; сприяти розумінню того, що основною рушійною силою зміни підходів до природоохоронних питань є громади; а також роз'яснити корисність партнерських відносин, щоб у всіх країн і народів було більше безпечне й благополучне майбутнє.

Україна теж не стоїть осторонь екологічних питань світу, саме тому в 1991 році був прийнятий Закон України «ПРО ОХОРОНУ НАВКОЛИШНЬОГО ПРИРОДНОГО СЕРЕДОВИЩА»— основний законодавчий акт екологічного характеру, яким визначаються правові, економічні і соціальні основи організації охорони

навколишнього природного середовища в інтересах нинішнього і майбутніх поколінь.
(Прийнятий ВР України 25.VI 1991.)

День охорони навколишнього середовища - це привід замислитися над проблемами навколишнього середовища, звернути увагу на стан навколишнього середовища. Ні для кого не секрет, що з розвитком промислової індустрії, більшості інших процесів життєдіяльності людини екологічна обстановка погіршується з кожним днем. У кожній країні існують організації, головним завданням яких стоїть охорона навколишнього середовища. В Україні це - Державна екологічна інспекція України. Ці підрозділи стежать за станом навколишнього середовища, проводять різноманітні заходи і акції по його захисту. Крім цього, в рамках ООН кілька разів на рік прийнято відзначати дні захисту води, повітря, і так далі. Вони є приводом для проведення природоохоронних заходів. У Всесвітній день охорони навколишнього середовища, в усьому світі проходять акції та заходи з охорони навколишнього середовища, що закликають не бути байдужими до екологічних проблем, а ставати на шлях їх вирішення.

Сьогодні стає очевидним той фактор, що наше майбутнє, майбутнє людства і планети в цілому багато в чому залежить від наших можливостей вирішувати найгостріші проблеми в галузі навколишнього середовища: забруднення природи, природні або техногенні катастрофи, руйнування природних і культурних ландшафтів як наслідок негативного людського впливу або природних катаклізмів.

[відеофрагмент №2]

Вирубка лісів.

Паводок

Зсуви ґрунту

Загибель риби

Землетрус в Японії

Екологічна проблема сукупного типу не лише гостра, але і багатогранна. Вона виявляється практично у всіх галузях матеріального виробництва (особливо в сільському господарстві, хімічній промисловості, чорній та кольорової металургії, атомній енергетиці), має відношення до всіх регіонів планети.

До вашої уваги зараз пропонується відеофрагмент, який дасть змогу показати наслідки нестачі та нерационального використання одного з найважливіших для людини природних ресурсів та прогнозу наслідки такого використання. Звичайно, мова піде про воду.

[відеофрагмент №3]

Зокрема населенням і народним господарством України щорічно використовується близько 30 млрд. куб. м води. Головними водокористувачами є: енергетика, металургія, сільське господарство та комунальна сфера. Слід відзначити дуже неефективне використання води всіма галузями промисловості, чому сприяють застарілі технології та відсутність обліку використання води.

Залишається гострою проблема забруднення поверхневих та підземних вод переважно органічними речовинами, сполуками азоту, фенолами, нафтопродуктами, а також важкими металами. В останні роки спостерігається підвищення їхньої мінералізації, зростають зосередження хімічних підприємств. Загалом на території

України нині діють 193 стабільні осередки забруднення підземних вод, експлуатуються 303 великі водозабори підземних вод, де якість води погіршується внаслідок техногенного впливу.

З метою охорони вод від забруднення проводяться такі профілактичні заходи: розробка схем комплексного використання та охорони вод, екологічна експертиза проектів будівництва і реконструкції об'єктів, що впливають на стан води, нормування водоспоживання та водовідведення, введення в експлуатацію водоохоронних споруд, контроль за скидом стічних вод та стоком водних об'єктів тощо. З 1982 р. була введена плата за використання води в промисловості. Значний ефект дасть перехід промислових підприємств на економне використання води, впровадження безводних і маловідходних технологій. Необхідно також ввести новий порядок лімітування використання водних ресурсів у бік зменшення питомих норм витрат води на одиницю продукції. Доцільно було б заборонити введення в експлуатацію об'єктів промисловості, соцкультпобуту і житла при відсутності потужностей з відведення і очистки стічних вод.

За останні роки намітилась тенденція до зменшення викидів забруднених речовин в атмосферне повітря. У 1992 р. в цілому по республіці було викинуто в повітря 8,6 млн. т. шкідливих речовин від стаціонарних джерел забруднення. Основні забруднювачі повітря — підприємства металургії (30,7%), енергетики (28,9%), вугільної (17,2%) та нафтохімічної промисловості (5%). Однак рівень забруднення атмосфери ще залишається досить високим. Найзагрозливіша ситуація складається в промислових центрах Донецько-придніпровського економічного регіону.

Головна причина повільного зниження викидів і зменшення рівнів забруднення — використання застарілих і неефективних технологій.

Значна частка у забрудненні атмосфери належить транспорту. Так, понад 40% оксиду вуглецю, 45% вуглеводів і близько 30% окислів азоту від загальної кількості речовин потрапляють в атмосферу завдяки транспорту. Викиди автотранспорту в 90-ті роки становлять 38,5% від усього обсягу викидів забруднених речовин в Україні. З метою їх зменшення потрібно застосовувати альтернативні види моторного палива з меншим вмістом свинцю, перевести дизельні автомобілі на використання

газодизельних сумішей, що зменшує димність відпрацьованих газів та вміст у них токсичних сполук.

Глобальні наслідки порушення середовища проживання зачепили всі країни, так як екологічні проблеми «не визнають» державних кордонів. Як приклад, можна розглянути наслідки Японського землетрусу та цунамі. Уламки зруйнованих будівель, речі та інше через тривалий час дісталось до берегів США. Тому екологічні проблеми проможуть бути вирішені тільки при широкому міжнародному співробітництві. Діючи в цьому напрямі, був прийнятий міжнародний документ «Всесвітня стратегія охорони природи».

Всесвітня стратегія охорони природи - оголошена (5 березня 1980 р.) більшістю країн світу. Стратегія охорони живої природи, підготовлена Міжнародним союзом охорони природи і природних ресурсів (МСОП) при консультації, співпраці і фінансовій підтримці Програми ООН з навколишнього середовища (ЮНЕП), Всесвітнього фонду дикої природи (ВВФ), продовольчої і сільськогосподарської організації ООН (ФАО), ЮНЕСКО та ін міжнародних неурядових організацій.

Основні цілі ВСОП зводяться до визначення найважливіших потреб у справі збереження природи; визначення шляхів і методів їх забезпечення; визначення екосистем і видів тварин, які потребують екстрених заходів з охорони; доступному поясненню причин, що обумовлюють необхідність своєчасного вживання заходів з охорони природи і вказівкою джерел інформації з цих питань, доведення до найвищих кіл громадськості думки про те, що збереження природи є одним з невід'ємних елементів процесу збалансованого (сталого) соціально-економічного розвитку. ВСОП пропонує систему раціональних методів управління діяльністю людини по використанню ресурсів біосфери і окремих екосистем, що є її головними елементами, з таким розрахунком, щоб вона давала найбільші можливості відтворення ресурсів біосфери, які необхідні для задоволення потреб і розвитку майбутніх поколінь.

Інформаційна мережа, так само як і процес глобалізації, який породжує різкі зміни економічного і соціального плану і одночасно багато екологічних проблем, можуть і повинні бути корисними для боротьби з цими проблемами. Вони зобов'язані ґрунтуватися на розумній стратегії в галузі поліпшення екологічної обстановки і на

підтримці інформованої громадської думки, спрямованого у бік захисту навколишнього середовища. Освіта та привертання уваги громадської думки до питань, і перш за все, проблем навколишнього середовища мають першочергове значення.

З метою забезпечення спроможності людей вирішувати проблеми екології в світі, необхідно розширювати наукові дослідження в цій області і включити екологічний аспект у стратегію розвитку, для чого збільшувати інвестиції в наукові дослідження та створення наукового потенціалу країн, що розвиваються.

Кожен з нас повинен зрозуміти, що людство щодня розвивається, йде вперед, але це не завжди приносить користь. Ми повинні зрозуміти, що майбутнє нашої планети і добробут прийдешніх поколінь залежить від кожного з нас. Якщо кожен з нас кине обгортку на землю, то виросте смітник, а якщо посадить дерево - то виросте ліс.

[відеофрагмент №4]

Все вищесказане нашою хує нас на роздуми.

1. Який ваш вчинок допоміг зберегти часточку природи?
2. Які шляхи покращення, відновлення та збереження навколишнього середовища ви можете запропонувати?
3. Як, на вашу думку, можна зменшити негативний вплив автотранспорту на навколишнє середовище?
4. Зараз в світі спостерігається тенденція заборони використання поліетиленових пакетів та заміни їх на паперові. Чому?

Проблемами охорони навколишнього середовища переймаються не лише науковці, а і люди творчих професій. Одним із яскравих підтверджень цього є відео кліп всесвітньовідомого співака Майкла Джексона на пісню «Пісня Землі».

[відеофрагмент №5]

Дякую за увагу. До нових зустрічей!!!

Бережіть нашу планету!

